اخبار کوتاه

سپرده‌ها با سود ثابت و متغیر باید تفکیک شود

عضو شورای فقهی بانک مرکزی گفت: سپرده‌های بانکی باید به دو دسته مبادله‌ای با سود مشخص و مشارکتی با سود متغیر تفکیک شود.

به گزارش پیام آشنا: به نقل از صدا و سیما، حجت‌الاسلام والمسلمین مصباحی مقدم با اشاره به برخی انتقادها به نظام بانکی در خصوص نرخ سود و بهره گفت: در عقود مبادله‌ای به ویژه برای خرید مسکن و خودرو که نیاز به مستندات است مشکل خاصی وجود ندارد اما در خصوص تسهیلات برای خرید کالا از آنجا که امکان صدور فاکتورهای صوری وجود دارد، مشکل جدی داریم.

وی افزود: برای پرداخت سود علی‌الحساب به سپرده گذاران نباید این ذهنیت ایجاد شود که این نرخ در واقع سود پول است و همچنین درباره نرخ بهره تسهیلات نباید بدون توجه به اینکه فعالیت اقتصادی سود ده یا زیان ده بوده است، مبلغ سود مطالبه شود.

مصباحی مقدم گفت: راهکار این موضوع جدا سازی سپرده گذاری هاست به نحوی که اگر سپرده گذاران می‌خواهند در عقود مبادله‌ای سرمایه گذاری کنند منابع آن در همان عقود مبادله‌ای هزینه شود و بانک نیز می‌تواند نرخ سالانه‌ای را به عنوان مثال ۱۸ تا ۲۰ درصد برای آن‌ها تعیین کند.

وی افزود: کسانی که ریسک پذیری بیشتری دارند می‌توانند در عقود مشارکتی با سود متغیر سرمایه گذاری کنند و در سود و زیان طرح‌های سرمایه گذاری شده سهیم می‌شوند.

مصباحی مقدم گفت: شورای فقهی بانک مرکزی مصوبه‌هایی را در این زمینه دارد که باید برای اجرا باید به تصویب شورای پول و اعتبار برسد.

اوجی:
امیدوارم زمستان بدون چالشی را سپری کنیم

وزیر نفت بر اهمیت پارس جنوبی به عنوان بزرگترین تأمین کننده گاز کشور تأکید کرد و گفت: امیدوارم با تمهیدات اندیشیده شده، زمستانی بدون چالش را سپری کنیم.

به گزارش پیام آشنا: جواد اوجی پس از نشست با مدیران صنعت نفت در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس اظهار کرد: خدا را شاکرم که نخستین سفر کاری‌ام به عسالویه به عنوان قطب انرژی و مرکز تأمین بیش از ۷۰ درصد گاز کشور، بوده است.

وی ضمن خسته نباشید به کارکنان صنعت نفت، بر اهمیت پارس جنوبی در تأمین سوخت زمستانی تأکید کرد و گفت: وضع برداشت از این میدان مشترک و چگونگی تأمین گاز برای زمستان در این نشست بررسی شد.

وزیر نفت اظهار امیدواری کرد بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده، بتوان با برداشت حداکثری گاز از میدان مشترک پارس جنوبی زمستان بدون چالشی را سپری کرد.

اوجی به دغدغه‌های مطرح شده درباره مسئولیت اجتماعی هم اشاره کرد و گفت: تلاشمان این است که مسئولیت اجتماعی را به نحو مطلوب در این دولت به ویژه در منطقه پارس اجرا کنیم.

اخبار منتشر شده
درباره کاهش حقوق کارمندان کذب است

سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کرد: اخبار و مطالبی که در مورد کاهش حقوق کارمندان و کارکنان دولت در برخی از شبکه‌های اجتماعی منتشر شده؛ کذب محض است.

به گزارش پیام آشنا: سازمان برنامه و بودجه کشور در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: اخبار و مطالبی که در مورد کاهش حقوق کارمندان و کارکنان دولت در برخی از شبکه های اجتماعی به نقل از معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور منتشر شده؛ کذب محض است.

در این اطلاعیه تاکید شده است که اصلاحات ساختاری و افزایش بهره‌وری با اتکا به نیروهای توانمند کشور از جمله کارکنان خدوم دولت از برنامه‌هایی است که این سازمان در قالب برنامه و بودجه سال آینده با جدیت آن را دنبال می‌کند.

۸ هزار میلیارد تومان اعتبار مصوب برای طرح‌های عمران روستایی

معاون عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفت: برای اجرای طرح‌های عمران روستایی امسال حدود ۸ هزار میلیارد تومان اعتبار مصوب داریم که به نسبت تخصیص اعتبار هم طرح‌ها عملیاتی می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، محمد رضا شاملو افزود: امسال با کمک‌های دولت و مجلس شورای اسلامی اعتبارات نسبتا خوبی برای عمران روستایی اختصاص پیدا کرده است و در سال جاری پیش بینی کردیم هر ۳ هزار و ۵۰۰ روستا طرح هادی تهیه یا بازنگری شود.

وی با اشاره به اینکه طرح‌های هادی ۱۰ ساله است وچون مدت این طرح در بسیاری از روستاها تمام شده است و مردم با مشکل مواجه هستند، افزود: بازنگری طرح‌های هادی یکی از اولویت‌های ماست و در زمینه بهسازی محیط روستایی نیز ۴ هزار و ۷۰۰ طرح جدید ونیمه تمام در دستور کار قرار دارد که در اجرای آن ۴ هزار و ۵۰۰ کیلومتر از معابر شبکه درون روستاها بهسازی خواهد شد.

وی گفت: از مهمترین کارهای این معابر آسفالت و سنگ فرش و پیاده رو سازی است که حدود ۱۹ میلیون مترمربع آسفالت و حدود ۲ هزار کیلومتر شبکه جمع آوری و دفع آب‌های سطحی و ساخت جوی آب و جدول انجام می‌شود.

شاملو تصریح کرد: در ۲۲۰ روستا ساماندهی فضاهای ویژه و مراکز محلات و بوستان‌های روستایی در دستور کار قرار دارد که در سال جاری عملیاتی می‌شود.

معاون عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در باره اعتبارات داخلی نیز گفت: حدود ۱۵۰ میلیارد تومان پیش بینی شده است.

وی با اشاره به اینکه بخشی از طرح‌های پیش بینی شده امسال به پایان می‌رسد، افزود: در هفته دولت در ۶۴۵ روستا طرح هادی به بهره برداری رسید که با اعتبار ۳۹۰ میلیارد تومان اجرا شده است.

آغاز به کار دپارتمان «حقوقی بانکی» دانشگاه امام صادق (ع)

آیین افتتاح و شروع به کار هسته حقوقی بانکی دانشگاه امام صادق(ع) در هفته بانکداری اسلامی با حضور مسئولان و کارشناسان بانکی در تالار آیت الله مهدوی کنی این دانشگاه برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا: به نقل از ایرنا، در این مراسم «یاسر مرادی» مسئول هسته حقوقی بانکی دانشگاه امام صادق(ع) هدف از تشکیل این نهاد را آسیب شناسی چالش‌های بانکی، آموزش و پژوهش درباره راهکارهای تطبیق مقررات بانکی با بانکداری اسلامی اعلام کرد و گفت: ما در دوران گذار ساختار بانکی به سر می‌بریم از همین رو ضرورت تشکیل یک هسته علمی- تخصصی که دارای دو بازوی دانشگاهی و عملیاتی است بیش از پیش احساس می‌شود.

مرادی از موضوعاتی همچون صوری بودن عقود- عدم وجود ضابطه در دریافت وثائق و تضامین و صدور اجرائیه قضایی و ثبتی بر روی آنها، تامین مالی واحدهای تولیدی، عدم مسئولیت بانک‌ها در عقود مشارکتی را از عمده مباحث چالشی مردم و نظام بانکی یاد کرد و گفت: در محاکم قضایی، در حالی عمده پرونده‌ها به کارشناسان رسمی دادگستری ارجاع داده می‌شود که عموما تخصص حسابداری داشته و از مباحث تخصصی و فنی حقوق بانکی اطلاع ندارند؛ بنابراین نیاز به تربیت و آموزش کارشناسان متخصص امور بانکی در کنار کارشناس رسمی دادگستری ضروری است.

به گفته مسئول هسته حقوقی بانکی دانشگاه امام صادق(ع)، این تشکل علمی برای آموزش کارشناسان رسمی دادگستری و قضات متخصص بانکی نیز برنامه ریزی مفصلی انجام داده است.

وی در ادامه به لزوم شفافیت قراردادهای بانکی اشاره کرد و افزود: در حوزه بهداشت اعتباری بانک‌ها آسیب شناسی مفصلی انجام داده‌ایم که نتیجه بررسی‌ها نشان داده که عمده دغدغه مشکلات این بخش، عدم تدوین قوانین و بخشنامه های کارآمد و قابل اجرا و همچنین ضعف در اطلاع رسانی و آموزش ضوابط آمره به متولیان و مجریان در شبکه بانکی و دستگاه قضایی است؛ بنابراین ما همه تلاش خود را برای انتشار صحیح، دقیق و شفاف اطلاعات حوزه بانکی به کار خواهیم بست.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد:

آغاز پرداخت وام ودیعه مسکن

معاون دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی از آغاز اعطای تسهیلات ودیعه مسکن خبر داد و گفت: اجاره نامه هایی که از ۱ مهر ۱۳۹۶ تا ۳۱ شهریور ۱۴۰۰ منعقد شده، مشمول این وام می شوند.

به گزارش پیام آشنا، علی قادری درباره آخرین وضعیت تسهیلات دهی ودیعه مسکن با اشاره به آغاز پرداخت این تسهیلات از سوی بانک‌های عامل، اظهار کرد: بر اساس مصوبه‌ای که ۲۳ خرداد ۱۴۰۰ از ستاد ملی مقابله با کرونا داشتیم، از ۲۶ خرداد ثبت نام را آغاز کردیم تا کنون حدود ۷۴۰ هزار نفر ثبت نام کرده اند که از این ثبت نامی ها حدود ۸۱ هزار نفر به بانک‌ها معرفی شده اند.

وی درباره مبلغ تسهیلات ودیعه مسکن گفت: برای شهر تهران با توجه به اینکه مبالغ اجاره بها بالاتر است، ۷۰ میلیون تومان، برای سایر کلانشهرها ۴۰ میلیون تومان و برای سایر مناطق شهری هم ۲۵ میلیون تومان در نظر گرفته شده است.

معاون دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی دوره بازپرداخت این تسهیلات را ۵ ساله عنوان کرد و افزود: نرخ سود این تسهیلات ۱۳ درصد است.

وی خاطرنشان کرد روش دیگر بازپرداخت تسهیلات که سال گذشته به تصویب رسیده بود، مورد استقبال قرار نگرفت: آن هم این بود که وام گیرنده اقساط را پرداخت نمی کرد ولی در پایان سال یکجا اصل و سود وام را تسویه می‌کرد.

قادری ادامه داد: نیازی به حضور در ادارات راه و شهرسازی برای ثبت نام نیست و فقط باید در مرحله آخر که مراجعه به بانک است، در شعبه حاضر شوند؛ برای ثبت نام متقاضیان باید به سامانه طرح اقدام ملی مسکن در آدرس... ثبت نام کنند، سپس به صورت کاملاً سیستمی شرایط متقاضیان پالایش می‌شود؛ هر متقاضی ای که واجد شرایط باشد، شعبه بانک مورد نظر را در نزدیک ترین محل زندگی خود انتخاب کرده و پس از آن به بانک مراجعه می‌کند.

وی یادآور شد: بانک هم شرایط مورد نظر خود را بررسی کرده و در صورتی که متقاضی، واجد شرایط باشد، پرداخت آن انجام خواهد شد. ما شرایط بانکی را بررسی می‌کنیم؛ یکی اینکه سرپرست خانوار باشد؛ در مقطع فعلی مالکیت نداشته باشد؛ تاریخ انعقاد قرارداد اجاره از اول مهر ۱۳۹۶ تا ۳۱ شهریور ۱۴۰۰ مرتبط باشد. اگر این سه شرط را داشته باشد، تأیید شده و فرد می‌تواند بانک عامل را معرفی و به آن شعبه مراجعه کند.

این مقام مسئول در معاون مسکن وزارت راه و شهرسازی تصریح کرد: بنابراین افرادی که در حال حاضر نسبت به انعقاد قرارداد اجاره با موجر اقدام می‌کنند هم مشمول دریافت این تسهیلات خواهند شد.

وی خاطرنشان کرد: طبق قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن، کسانی می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند که با اقای متأهل باشند یا خانم مجرد بالای ۳۵ سال: اجاره نامه‌ها هم یا باید در دفاتر مشاور املاک نوشته شده و کد رهگیری اخذ شود یا اینکه در دفاتر اسناد رسمی ثبت شده باشد.

معاون اداره کل دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی گفت: با توجه به سقف کلی اختصاص داده شده از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا تا ۱۰ هزار میلیارد تومان، بعید است محدودیت خاصی برای ثبت نام در نظر گرفته شود. فعلاً هر فرد که ثبت نام کند و واجد شرایط باشد، می‌تواند به بانک مراجعه کند.

قادری بیان کرد: با توجه به اینکه تسهیلات مذکور به دوره شیوع کروناست، بر اساس مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا، اگر چک برگشتی لشخاص مربوط به دوره کرونا باشد، این ستاد برای آنها استثنا قائل شده و می‌توانند این تسهیلات را دریافت کنند.

وی درباره طولانی شدن علت پرداخت این تسهیلات تأکید کرد: از زمان آغاز ثبت نام، یک ماه را برای انجام فرآیند ثبت نام در نظر گرفته بودیم؛ اما زمانی که می‌خواستیم پالایش کنیم، دوره آغاز بازبینی و اصلاحات فنی سیستم‌ها و سامانه‌های وزارت راه و شهرسازی بود که سبب شد یک ماه در فرآیند پالایش ثبت نام کنندگان، وقفه ایجاد شود؛ اما از هم اکنون دیگر دوره پالایش به طول نمی‌کشد و بعید است این روند بیش از ۱۰ روز به طول بینجامد.

مرغ تنظیم بازاری در بازار روزهای کرج توزیع می شود

معاون بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز گفت: هنوز نرخ تنظیم بازاری مرغ ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان است و تغییری نکرده است.

این حوزه نداریم.

به گزارش پیام آشنا. محسن بوستانی فر با اشاره به اینکه میزان مرغ مصرفی خانوارهای البرزی روزانه ۱۹۰ تن است، اظهار کرد: تا حدود ۲۰ روز گذشته به دلیل اینکه میزان عرضه مرغ با تقاضا برابری نمی‌کرد، شاهد کمبود مرغ بودیم ولی خوشبختانه از حدود یک هفته قبل وضعیت توزیع متوازن شده و کمبودی در

وی ادامه داد: هنوز نرخ تنظیم بازاری مرغ ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان است و تغییری نکرده است.

وی در پاسخ به اینکه مردم برای خرید مرغ با نرخ تنظیم بازاری باید به کجا مراجعه کنند، گفت: با تمهیدات اندیشیده شده از مدتی پیش فرایند توزیع مرغ تنظیم بازاری در بازار روزهای کرج و فروشگاه‌های بزرگ منتخب آغاز شده است.

بوستانی فر ادامه داد: علاوه بر این در برخی مناطق که مثل کمالشهر که توان اقتصادی ساکنین کمتر است، پایگاه‌های بسیج هم پای کار آمده و در زمینه توزیع مرغ اقدام می‌کنند.

عرضه بنزین در ظروف باز ممنوع است

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز گفت: جلوگیری از قاچاق بنزین و امنیت در حمل ونقل شهری از مهمترین دلایل ممنوعیت عرضه سوخت در ظروف باز است.

به گزارش پیام آشنا. مجتبی دلبری با بیان اینکه عرضه بنزین در ظروف باز بیش از چهار لیتر ممنوع است، اظهار کرد: اگر جایگاهی نسبت به فروش سوخت در گالن اقدام کند، تخلف است و در صورت گزارش برخورد قانونی لازم صورت می‌گیرد.

وی افزود: جلوگیری از قاچاق بنزین و امنیت در حمل ونقل شهری از مهمترین دلایل ممنوعیت عرضه سوخت در ظروف باز است و البته جلوگیری از ایجاد خطر نیز به عنوان دلیل دیگر این اقدام مطرح است.

وی ادامه داد: فروش چهار لیتر بنزین هم به این خاطر است که ممکن است بنزین خودرویی در مسیر تردد به اتمام برسد و راننده چاره‌ای جز خرید چند لیتر بنزین نداشته باشد.

دلبری توضیح داد: این بنزین باید از طریق تلمبه موتوری موجود در جایگاه سوخت تامین شود و قیمت آن هم به صورت آزاد محاسبه می‌شود.

این مسئول اضافه کرد: افراد در خرید سوخت در ظروف باز صرف باید هزینه چهار لیتر بنزین آزاد را بپردازند واگر عامل جایگاه هزینه بیشتری بگیرد، تخلف صورت داده است.

صارمی خبر داد:

تخریب ۳۵ ساخت و ساز غیرمجاز در اراضی کشاورزی مهرشهر

مدیر جهاد کشاورزی کرج از تخریب ۳۵ مورد ساخت و ساز غیرمجاز در اراضی کشاورزی مهرشهر خبر داد.

به گزارش پیام آشنا. اسماعیل صارمی اظهار کرد: ۲۰ هکتار از اراضی کشاورزی مهرشهر که دستخوش تغییر کاربری غیر مجاز شده بود با حضور به موقع نیروهای جهاد کشاورزی و دستور مقام محترم قضائی آزاد سازی شد.

وی با بیان اینکه عملیات تخریب در خیابان چمن مهرشهر با حضور نماینده دادستان و عوامل انتظامی این شهرستان صورت گرفت، تصریح کرد: این عملیات شامل تخریب ۳۵ مورد تغییر کاربری غیر مجاز شامل دیوارکشی، بنا، آلاچیق، محوطه سازی و دیوی مصالح است.

مدیر جهاد شهرستان کرج خاطرنشان کرد: حفاظت از حریم اراضی کشاورزی خط قرمز جهاد کشاورزی است و در این راستا هیچ گونه مماشاتی با متخلفان نخواهند کرد.

وی متذکر شد: از شهروندان کرج می‌خواهیم تا از طریق سامانه ۱۳۱ جهاد کشاورزی، این مدیریت را در حفظ و حراست از باغات و اراضی زراعی همراهی کنند و هرگونه تخلف را به سرعت به اطلاع تلاشگران جهاد کشاورزی برسانند.

لزوم راه‌اندازی سامانه خوداظهاری کارگران فاقد بیمه

طبق آمار مرکز پژوهش‌های مجلس ۶۰ درصد کارگران کشور فاقد بیمه هستند از این رو به اعتقاد فعالان کارگری، لازم است دولت سیزدهم جهت ساماندهی اوضاع تدبیری بیاندیشد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، طبق ماده یک قانون کار، کلیه کارفرمایان، کارگران، کارگاه‌ها و مؤسسات تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی تحت پوشش قانون کار قرار دارند و بر اساس ماده ۱۴۸ قانون کار، کارفرمایان کارگاه‌های مشمول این قانون مکلف هستند که مطابق با قانون تأمین اجتماعی، نسبت به بیمه کردن کارگران واحد خود اقدام کنند.

از سویی دیگر بر اساس بند الف ماده ۴ قانون تأمین اجتماعی، کلیه افرادی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار می‌کنند، مشمول قانون تأمین اجتماعی هستند. بنابراین هر کارگری، (که مشمول قانون تأمین اجتماعی باشد) حق دارد از اولین روز اشتغال به کار تحت پوشش بیمه قرار بگیرد.

مسأله بیمه شدن کارگران به قدری حائز اهمیت است که طبق اعلام سازمان بیمه تأمین اجتماعی، کارگران روزمزد ساعتی هم مشمول بیمه اجباری تأمین اجتماعی می‌شوند. نحوه محاسبه دستمزد یک ساعت ومزایای حین کار نیز به نسبت ساعت کار موضوع ماده ۳۹ باید محاسبه و پرداخت شود.

همچنین حتی اگر کارگر و کارفرمایی در بخش خصوصی برای عدم بیمه شدن توافق کنند، این توافق باطل است و در نهایت کارفرما محکوم و جریمه خواهد شد.

این در حالیست که آمار منتشر شده از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد که ۶۰ درصد از شاغلین کشور فاقد بیمه هستند یعنی فرد شاغل نه تنها از مزایای بیمه بی بهره است بلکه سال‌ها کار کردن فرد جزو سوابق کار او محسوب نمی‌شود و در زمان بازنشستگی و یا نیاز به بیمه بیکاری، از هر دوی این موارد بی نصیب می‌ماند.

در این رابطه فتح‌الله بیات رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه وضعیت بیمه کارگران به هیچ وجه قابل قبول نیست، گفت: دولت از روش‌های مختلف می‌تواند کارکنان فاقد بیمه را شناسایی کند که از جمله این راهها می‌توان به خوداظهاری اشاره کرد.

وی افزود: دولت باید با طراحی سایت یا سامانه‌ای، زمینه ثبت‌نام کارگران فاقد بیمه را فراهم کند و سپس با شناسایی این افراد تدبیری جهت بیمه شدنشان بیاندیشد. در واقع نیاز است که با راه اندازی یک سامانه خوداظهاری، بانک اطلاعاتی نیز تکمیل شود.

این فعال کارگری تصریح کرد: اگر کارگری بیمه نباشد هیچ عاقبتی ندارد؛ اگر در محل کار دچار حادثه‌ای شود نمی‌تواند کاری کند همچنین از سویی دیگر بحث بازنشستگی مطرح است. کارگر همیشه جوان نیست و روزی از کار افتاده یا بازنشسته می‌شود، اگر بیمه نداشته باشد در دوره بازنشستگی هیچ حقوقی هم نخواهد داشت.

وی تاکید کرد: بیمه یکی از الزامات کار است و غفلت دولت و نهادهای ناظر در این بخش و بی‌توجهی به کارگران فاقد بیمه قابل قبول نیست.

یادداشت

کمبود سیمان نداریم
کمبود ایمان داریم!

گزارش اخیر مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی با عنوان "بررسی مشکلات ساختاری صنعت سیمان و دلایل آشفتگی بازار در هفته‌های اخیر" تنها گوشه ای از فاجعه بزرگی است که دربازه رانت پنهان نفتی در سالهای اخیر در کشور ما در جریان بوده و تعدادی سودجوی حرفه‌ای پشت برخی کارخانه ها به تاراج منابع ملی پرداخته اند و از کنار این تاراج، چند دوجین مدیر سود و پاداشهای میلیاردی به جیب زده‌اند.

این گزارش گویای آن است که کشور ما با سرعت سرسام آوری به سمت نابودی منابع و ذخایر معدنی و تاراج انرژی در حرکت است و صد البته این نابودی نه ربطی به آمریکا و دشمنان خارجی که با دستان پرتوان وزرا و مدیران کل و دولتمردان خودمان اتفاق می افتد. مدیرانی که این همه خسارت به مردم و منابع ملی وارد کردند، میلیاردها تومان حقوق و مزایا و پاداش هم می گیرند و زباننشان هم به اصطلاح دراز است.

از نویسنده آلمانی هایزیش بل نقل است که گفته است بعد از هیتلر، آلمانی ها درک کردند که او چه بلایی بر سر کشور و زیرنیاهای آن آورد. اما یک چیز نابود شده هم بود. که فقط روشنفکران فهمیدند و آن خیانت هیتلر به کلمات بود. خیلی از کلمات شریف معانی خود را از دست دادند؛ پوچ شده بودند؛ مسخره شده بودند؛ آشغال شده بودند؛ مثل آزادی، آگاهی، پیشرفت و عدالت. پس از گذشت ۷۰ سال این بار صنعت سیمان تاراج به شکل مضحکی تکرار کرده است. چه اینکه دریشت نقابهای ظاهر فریبی بنام توسعه صنعتی، صادرات، پیشرفت، اخذ رتبه نخست صادرات سیمان در جهان، در عمل به تاراج منابع ملی پرداخته شد. فاجعه بار تر از این تشخیص و مشاهده این گمراهی از سوی مدیرانی در مجلس و دولت و سکوت و بی توجهی به این رویه نابود کننده و بعضاً همراهی و همدلی بوده که ممکن است در اثر کلاهی بوده که کارخانه های سیمان به سر آنها گذاشته اند.

سیمان یکی از مهمترین مصالح ساختمانی است که در تمام ساخت و سازها و پروژه‌های عمرانی حضور دارد و فاقد جایگزین است. سیمان در مرحله مصرف محصول انحصاری است و در کشور ما تولید این محصول نیز به انحصار پنج سهامدار خصوصی و دستگاه عمومی غیردولتی در آمده است. با مدیرانی که چند دهه است به عنوان پدرخوانده‌های این صنعت در آمده اند و کلیه سیاست گذاریها برای چگونگی و میزان تولید، توزیع و عرضه و فروش و قیمت گذاری آن را با تبانی همدیگر تعیین می کنند. در این میان تنها چیزی که برایشان اهمیتی ندارد، مردم و منافع ملی و محیط زیست است و به تنها چیزی که فکر می کنند، پاداشهای میلیاردی سالانه است. فقط در یک قلم، پاداش پایان سال عضویت در هیئت مدیره یکی از معاونان رییس جمهور سابق در یکی از کارخانه های سیمان ۵۷۰ میلیون تومان بوده است.

در گزارش مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی می خوانیم که در چشم انداز برنامه راهبردی صنعت سیمان پیش بینی شده که ایران رتبه نخست تولید سیمان در منطقه و به بزرگترین صادرکننده سیمان دنیا تبدیل شود. عنوان پر طمطراقی که چه بسا وزیر صمت وقت به هنگام امضای این سند، کلی هم به این دستاورد خود مباهات کرده است. صنعت سیمان در مسیر رسیدن به این موقعیت، دست اندازی های وسیعی به منابع ارزی کشور کرده و از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ با بهره‌مندی از ذخایر ارزی کشور (میلیاردها دلار) ظرفیت تولید سیمان را از ۳۲ میلیون تن در سال ۱۳۸۲ به ۸۸ میلیون تن در سال ۱۳۹۷ و برنامه دارد تا ۱۲۰ میلیون تن تا سال ۱۴۰۴ افزایش دهد (البته بخشی از سرمایه های توسعه صنعت سیمان نیز در ۳۵ سال گذشته در ذیل فاکتورهای فروش سیمان تحت عنوان "احداث صنعت و "طرحهای توسعه" و "نوسازی کارخانجات" و امثالهم ... فراتر از قیمت مصوب سیمان از جیب مصرف کنندگان سیمان دریافت شده است).

با این حال اوج فاجعه اینجاست که در میان کسانی که چنین چشم اندازی برای صنعت سیمان تصور کرده‌اند، از جمله دلایل اصلی این رویکرد هدف گذاری برای صادرات سالانه بیش از ۳۰ میلیون تن سیمان بوده و دلیل این رویکرد را "ارزان بودن قیمت سوخت و انرژی در ایران" و نیز "فراوانی و ارزانی منابع معدنی در ایران" ذکر کرده اند. آیا افرادی مثل نعمت زاده و جهانگیری که پر ادعا ترین وزیران صنعت بعد از انقلاب هستند، در این حد درک و فهم از مناسبات اقتصادی ندارند که بدانند سوخت و انرژی در همه جای دنیا قیمت مشخصی دارد و اگر انرژی در قالب نفت و گاز و بنزین و مازوت یا یارانه در ایران توزیع می شود، در واقع این یارانه به منظور کمک به زندگی و رفاه مردم ایران تخصیص یافته و نه برای آبادانی سایر کشورها؟!

۲۲ دلار انرژی را می سوزانیم تا محصولی تولید کنیم که آنرا به ۱۴ دلار بفروشیم! آیا برای اثبات کج فهمی سندی محکم تر از این هم می توان ارائه کرد؟ آیا آقایان وزرا و وکلا و مدیران کل و مدیران کارخانه های سیمان با اموال شخصی خود نیز چنین می کنند؟

نکته جالب اینکه بخش قابل توجهی از این صادرات نه با ارز بلکه با ریال صورت گرفته است؛ یعنی حتی ارز صادراتی نیز به کشور برنگشته است. برابر گزارش مرکز پژوهشها از مورد نیاز صنعت سیمان جهت تامین نیازهای خارجی خود به میزان ۳۰ میلیون دلار در سال از محل دیگری تامین شده است. تولید هر تن سیمان یک تن انواع گاز گلخانه ای نیز وارد محیط زیست می کند و از محل سیمان صادراتی بطور متوسط سالانه ۱۴ میلیون تن انواع گازهای گلخانه‌ای به محیط زیست کشور خسارت و آلایندگی وارد شده است. این میزان آلایندگی زیست محیطی برابر ظرفیت پالایش یک میلیون هکتار جنگل است.

واقعاً باید به استعداد مدیران دولتی صنعت کشور و مدیران کارخانه های سیمان در یک دهه گذشته چه گفت؟ ۱۵ تن منابع معدنی شامل سنگ آهک، خاک رس، سنگ آهن از ذخایر ملی کشور برداشت می کنند و همزمان یک تن گاز گلخانه ای وارد محیط زیست می کنند و با سوزاندن سوختی به ارزش ۲۲ دلار، در نهایت کالایی تولید می کنند که آن را به ازای هر تن ۱۲ تا ۱۴ دلار به کشورهای همسایه می فروشند.

علی اصغر کیهانی
Alborz.payam@gmail.com